hakſin waewatą. Olekſin ka tühjalt pidand tulema; teiſel nädalal ma ei ſaannd ſind öiete tänama, kuda kohus, ega küſida, kas pean maksma midagi ſinu waewa eeſt!“ Pois naeris, ütles: „Taga parem! eks ſa iſegi wedanud otſekui härg, ja kas ma ſiis kuulaſin, mis hinda ſina ſelle eeſt pead?“ Nüüd töi tüdruk oma lähkrid jälle wangkre peale, astus Matſi kõrwa ja püüdſid edaſi. Magus jut lühendas pitka tee. „Teine kord, — rääkis tüdruk, — kui jälle tulen, wõtan kõie ligi, ſelle ſeun wangkre külge ja ſeſt wean. See teeb enam jõudu. Pidin täna juba nõnda tegema, aga hea nõu tuli waſt, kui kaugel kotu ära olin!“ Ei ſee lõne ega nõu ei olnud Matſi wastu meelt, arwas: parem ſeltſis, kui üksi. — Said jälle linna ja müüſid teine ſiin teine ſeal oma kaupa. Aga õhtu poole, kui Mats linnaſt wälja läks, juhtus jälle tüdrukuga koku ja läksid ſeltſis, kuni pidid Jumalaga jätma. Mats pahema, tüdruk parema poole.

4. Lua-Matſi ſuu rägib üles, mis ſüda täis on.

Matſi leſel-emal oli ſel ajal wääga hea meel poja päraſt, kui nägi, et ſellel nagu uus elu oli alganud, et ika röõmus oli ja töö juures laulis ja ära ei tüdinud. Pois oli omale nüüd ue kue oſtnud ja ema ütles: „Kas ſa nää, peaksin arwama, et oled opmanniks jäänud!“ Pois oli wääga wiiſakas; aga kandis ka ema eeſt ilusaste hoolt; ja ema pidi ſeda ika ueste kiitma ja ſoowis temale Jumala õnnistamiſt rohkeste; ütles mitu korda: „kui Jumal aitaks, et weel ſaaksime lehma oſtma, ei ma ſiis muud taha!“ — Neljas käſt ſai ſeal ſaunas, kuda näeme, ilusaste peetud: ema armastas poja, poeg austas ema; ſelle käſu töõtus, et waga laste käſi peab häästi käima, ſai kaa töeks ſilmanähtawalt.

Kord istus Mats jälle oma töö juures ja ema kehras kõrwal; tumbli oli wait ja teiſel wõiſid teiſed mõtted olla. Oli näha, et Matſi mõtted töusid keele peale ja kippusid moka wahelt wälja. Ta tegi kaa kats korda ſuu lahti, ütles: „Eid' — —“ aga kõha tuli peale, nuuskas nina, jäi wait. Ueste katſus: „Eid' — —“, jälle jut otſas. Kõha taal kül ei olnud aga wiſt wähä julguſt. Wiimaks ommeti ſai jutuga edaſi, rääkis: „Eidekene, mis ma ammu pidin ütlema; ſe on imeks panna, et wangkrewedamine mulle ika waewaliſemaks jääb; koorem raskem, jõud waeſem kui enne!“ „Jah, Mats, ſeda olen iſegi arwanud, kui nägin, et hakkad iga kord enam peale panema. Ära ſeda tee, rikud terwiſe ära. Jäta kuuda kakskümmend tagaſi, ſiis aſi on hõlpſam!“ — „Eidekene, ei ma wõi wähäma koormaga minna, oleks ſuuremat weel tar-